

Hannakaisa Heikkinen kesk

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Nilsin reitin kalataloudellisiin kunnostushankkeisiin ja kalateihin (400 000 euroa)

Eduskunnalle

Nilsin reitti on Kallaveden reitin keskimäinen latvaosa ja kuuluu Vuoksen vesistöön. Reitti alkaa Kainuun ja Ylä-Savon rajoilta Laakajärveen laskevista joista ja puroista ja kulkee Kuopioon Nilsin ja Juankosken alueilla olevien Syvärin, Vuotjärven, Akonveden, Muuruveden, Juurusveden ja Kotkatveden läpi päätyen Kallaveteen. Nilsin reitillä on kolme sulkukanavaa ja viisi vesivoimalaa, joten se on voimakkaasti vesivoiman ja vesiliikenteen takia säännöstelty ja kalojen vaellusreitit ovatkin puuttuvien kalateiden takia pääosin katkenneet. Tarvetta kalojen kulkua helpottaville toimenpiteille on runsaasti. Lisäksi ongelmia aiheuttaa suovaltaisten alueiden humuksiset ja osin happamat vedet. Suomessa esiintyvät vaelluskalalajit ovat kaikki uhanalaisia. Vuoksen vesistössä esiintyvä järvilohi eli Saimaan lohi luokitellaan äärimmäisen uhanalaiseksi lajiksi. Vaelluskalakantojen elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden ylläpito edellyttääkin nykyisin kiireellisiä toimenpiteitä kantojen luonnonkierron vahvistamiseksi. Rakennetuissa joissa on parannettava kalojen kulkumahdollisuuksia ja edistettävä potentiaalisten lisääntymisalueiden käyttöönottoa esimerkiksi kalateiden, uomien vesittämisen ja perattujen koskien kunnostamisen avulla. Vahvistuneet vaelluskalakannat parantavat kestävä kalastusmatkailun, vapaa-ajankalastuksen sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä, jolloin matkailu- ja virkistysarvo kasvaa huomattavasti. Samalla edistetään luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä sekä jokivesien hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Kuluvan vuoden aikana on aloitettu suunnittelu kalateiden toteuttamiseksi Karjalankosken ja Juankosken voimalaitosten yhteyteen. Jotta kalojen nousumahdollisuudet jatkuisivat myös Juankosken voimalaitoksen yläpuolella sijaitsevalla osalla Nilsin reittiä, tulisi kalatiet toteuttaa myös Sälevän ja Atron voimalaitosten kohdalla.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 400 000 euroa momentille 30.40.31 Nilsin reitin kalataloudellisiin kunnostushankkeisiin ja kalateihin.

Helsingissä 18.10.2019

Hannakaisa Heikkinen kesk